

ginekologije, medicine dela, pediatrije in rentgenologije, med 15 zobozdravnikami pa en ortodont. To pomeni 6,5 zdravnika na 10.000 prebivalcev, 1 zobozdravnika na 1.746 prebivalcev in 1 medicinsko sestro oz. drugega zdravstvenega delavca na 403 prebivalcev, kar je ugodnejše kot v preteklosti. Še vedno pa sta v osnovni zdravstveni dejavnosti deficitarni področji splošno varstvo odraslega prebivalstva, ter varstvo šolskih otrok in mladih. Občinska zdravstvena skupnost in letu 1985 zagotavlja celovito zdravstveno varstvo poprečje 21.275 zavarovanim osebam ne glede na njihov status (zaposleni, upokojenci, kmetje, družinski člani in ostali).

Med viri financiranja zdravstvenega varstva zavzemajo v planu OZS Grosuplje za leto 1985, tako kot že v preteklosti, največji delež prispevki združenega dela in drugih delovnih ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost (89,2%), sledijo medobčinska solidarnost (9,0%), prispevki od kmetijske dejavnosti (1,47%) in drugi prispevki (0,34%).

Po podatkih prvega polletja letosnjega leta je največji del sredstev zdravstvene skupnosti namenjen financiranju zdravstvenih storitev (88,2%) in poravnava obveznosti iz preteklega leta (4,93%), ostanek pa nadomestil osebnih dohodkov in povračilom, združevanju sredstev, investicijam in drugim stroškom. Med odhodki za zdravstvene storitve tudi letos prevladujejo stroški za bolnišnico zdravstveno varstvo (41,4%) čeprav je njihov delež v primerjavi z lanskim letom upadel (v l. 1984 49,1%). S prenosom nadomestil osebnih dohodkov ob začasni zadrnostni z dela zaradi bolezni in poškodb in stroškov zdravstvenih storitev za nesrečne pri delu in poklicne bolezni na združeno delo, je bilo v letu 1984 doseženo znižanje poprečnega odstotka začasnih odsotnosti z dela (5,1%), v prvem polletju letosnjega leta pa se je ta odstotek ponovno oddalil od regijskega poprečja in znaša 5,7% (reg. pop. 5,0%). To pomeni drugo mesto občinske zdravstvene skupnosti Grosuplje po začasnih odsotnostih z dela v regiji ali 66.099 izgubljenih dni v prvem polletju.

Zdravstvena skupnost je poslovno leto 1984 in tudi prvo polletje 1985 zaključila z negativnim finančnim rezultatom. V lanskem letu je bil vzrok na strani prihodkov (nedoseganje planiranih prihodkov po prispevki stopnji iz ZD in medobčinske solidarnosti) kot na strani odhodkov (visoka rast stroškov zdravstvenega varstva), v prvi polovici letosnjega leta pa so neugodnemu poslovnu izidu poleg visokih cen materialnih stroškov botrovali tudi nepredvideni stroški zdravljenja v tujini.

Civilna zaščita

Na področju civilne zaščite je potrebno omeniti, da je v skladu z oceno ogroženosti v občini vključeno v organizirane dele civilne zaščite od 10 do 12% prebivalstva in da je bilo na usposabljanju cca 60% vseh razpoložljivih. Pri opremljanju civilne zaščite je bil dan poudarek na zagotavljanju sredstev in opreme civilne zaščite, kateri ni moč dobiti iz popisa in ki je glede na ogroženost nujno potrebna pri reševanju zasebnega in družbenega premoženja in človeških življenj. To so predvsem sredstva protipožarne zaščite, prve medicinske pomoči, radiobiološke in kemične zaščite in zagotavljanju zdrave pitne vode.

Na področju zakloniščne problematike je najpomembnejše to, da je izdelana ocena ogroženosti in v zvezi s tem tudi določena območja obvezne graditve zaklonišč. Gledate zagotovite zakonske obveznosti je najpomembnejše to, da so se na območju občine Grosuplje delovne organizacije samoupravno dogovorile za združevanje sredstev za gradnjo skupnih zaklonišč. Iz teh sredstev je v letosnjem letu zgrajeno zaklonišče za 100 oseb pri DO Black & Decker Grosuplje.

Na področju upravnih zvez je pomembno, da smo uspeli do vseh krajevnih skupnosti zagotoviti radiotelefone in telefonske zveze, ter vzpostaviti sistem za javno alarmiranje prebivalstva v slučaju naravnih in drugih nesreč skoraj v vseh krajevnih skupnostih, razen v 6, za katere se bodo stroševa zagotovila v naslednjem srednjoročnem obdobju.

Plan nabavljanja in obnavljanja občinskih blagovnih rezerv je potekal po programu in je realiziran 100%-no v vseh prehrambenih in neprehrambenih artiklih, razen pri nabavi moke, kjer je realizacija 50%-na glede potreb in sicer predvsem zaradi premajhnih skladisščnih kapacet.

Gradbena zemljišča

Za gradnjo so bila letos oddana stavbna zemljišča v družbeni lastnini in sicer:

— za DO in TOZD: IMP Ivančna gorica	1647 m ²
Avtoprevoz Ivan. gorica	1475 m ²
Unis-Elkos Grosuplje	8424 m ²
Komunalno podjetje Gros.	251 m ²
Skupaj:	11.797 m ²
— GPG Grosuplje — za realizacijo I. faze soseske DVORI je bilo odzano 9.240 m ² zemljišč,	
— za obrtno dejavnost je bilo oddano 7 stavbnih parcel v skupni površini 10.971 m ² ,	
— za gradnjo individualnih hiš pa je bilo oddano 18 stavbnih parcel v skupni površini 12.965 m ² .	

Nekateri statistični podatki

Prebivalstvo

Po stanju 31. 12. 1984 je bilo v občini Grosuplje 26.039 prebivalcev, od tega 12.675 moških in 13.364 žensk. V enem letu se je prebivalstvo občine povečalo za 198 občanov.

30. 6. 1985 je bilo v združenem delu v občini zaposlenih 7.353 delavcev, kar je za 31 delavcev več kot v enakem obdobju preteklega leta. V gospodarstvu je bilo zaposlenih 6.356, v negospodarstvu pa 997 delavcev. Poprečni izplačani čisti osebni dohodek je bil v prvem polletju letosnjega leta 38.826 din (83% več kot v enakem obdobju lani), v gospodarstvu 38.380 din (83% več kot lani) in v negospodarstvu 41.685 din (80% več kot lani). Poprečni čisti OD se je v matičnih DO gospodarstva povečal za 84% (7.730 din), v matičnih DO gospodarstva pa za 80% (41.430 din). V obratih gospodarstva, ki imajo sedež v drugih občinah, je bil poprečni izplačani čisti osebni dohodek 42.379 din (72% več kot lani), v obratih negospodarstva pa 47.705 din (75% več kot lani).

Razmerje med najvišjim poprečnim izplačanim čistim osebnim dohodom v prvem polletju 1985 je bilo v matičnih DO gospodarstva 1,95, v obratih gospodarstva 1,89, v matičnih DO negospodarstva 2,08 in v obratih negospodarstva 1,10.

Poprečni mesečni čisti OD na delavca v prvih šestih mesecih letosnjega leta je znašal v SR Sloveniji 43.253 din (v gospodarstvu 42.431 din in v negospodarstvu 47.641 din).

Gibanje obrtništva in zaposlenih v občini

Zaposleni						
Okt. 84	Sept. 85	IND	Okt. 84	Sept. 85	IND	
samost. obrtniki	222	236	106	350	379	108
avtoprevozniki	110	112	102	5	8	160
gostinci	36	35	97	21	20	95
prodaja na drobno	2	1	50	2	1	50
Skupaj:	370	384	103,8	358	408	114

Samostojni obrtniki po številu zaposlenih delavcev september 1985

Zaposluje						
Število	1 del.	2 del.	3 del.	4 del.	5 del.	6 del.
samostojni obrtniki	38	22	21	19	13	8
gostinci	9	2	1	1		

Podatki o dosežkih na področju požarnega varstva

1. Število gasilskih društev	40
2. Število gasilskih domov in orodij	39
3. Število gasilskih avtomobilov	38
4. Število motornih brizgalen	56
5. Število avtocistern	3
6. Število aktivnih članov	2117
7. Število novih gasilskih domov (Višnja gora)	1
8. Število popravljenih in adaptiranih domov in orodij (Komplice, Malo Llačovo, Škocjan)	3
9. Nabavljenia nova traktorska cisterna (Hrastov dol)	1
10. Uspobljenia je bila nova polnilnica gasilskih aparativ pri GD Grosuplje	1

Pri pripravi tega zapisa so sodelovali:

Ahlin Marjan, Bajc Janez, Javornik Franc, Jurečič Helena, Komunalno podjetje Grosuplje, Koščak Janez, Kotar Mojca, Meden Rado, Oddelek za ljudsko obrambo, Strokovna služba občinske zdravstvene skupnosti Gros., Sušč Bogomir, Vrhovac Milan, Zavod za prostorsk. stanov. in komunalno urejanje Grosuplje.

S komasacijo bo treba nadaljevati

Z dokončno rešitvijo zadnje pritožbe z območja komasacije v k. o. Videm in k. o. Podgora je postala odločba o novi razdelitvi zemljišč pravnomočna, komasacijska komisija pa bo predlagala vpise v zemljiško knjigo. Istočasno bodo spremembe izvedene tudi v zemljiškem katastru. Tako bo komasacija, ki je v naravi že dejstvo, registrirana tudi v vseh uradnih dokumentih. Ker je bila na delu komasiranega območja opravljena hidrometeorologija zemljišč, bo postopek evidentiranja teh parcel v zemljiškem katastru tak, da bodo najprej določeni začasni katastrski razredi, nakar bodo strokovnjaki agronomi v naslednjih letih analizirali zemljišča in dokončno razvrstili novo nastale parcele v ustrezne katastrske razrede. Podatki tako opravljenje klasifikacije bodo razgrnjeni lastnikom.

Najbrž je zdaj, ko lastniki parcel, dobljenih iz komasacijskoga skladala, že drugo leto obdelujejo nove, velike površine z ravnnimi mejami, namesto prejšnjih razdrobljenih krp, celo najhujšim nasprotnikom takega urejanja zemljišč jasno, da je to edina pot k cenejši in racionalnejši kmetijski proizvodnji. Ko je zdaj v praksi mogoče videti vse prednosti zamislji, ki se ji je prej, ko je bila še na papirju, marsikdo tramsko upiral, se že pojavljalo želje, da bi se te vrste urejanje kmetijskih zemljišč še nadaljevalo. Treba je reči, da je v vsej občini Grosuplje prav Dobrepolska dolina najbolj primerna pa tudi najbolj potrebna komasacija. Nenavaden je nameč in nesmiselno, da so prav v tej dolini, kjer ni ovir za strojno obdelavo, parcele tako razdrobljene. Komasacijska komisija

Kmetijstvo je primerna dejavnost. V vsej zgodovini civilizirane človeštva je imelo najbolj pomembno vlogo za njegovo preživetje. Morda mu niso vselej dajali tiste veljave, ki jo je zaslužilo, vendar to njegovega pomena ne zmanjšuje. Dejstvo je, da nobena od dežel, ki mejijo na Slovenijo, nima tako razdrobljene kmetijske posesti in da na njenega prebivalca pride manj njivskih površin, kakor na prebivalca katere koli evropske države. Zato moramo vsaj s tem, kar nam je ostalo, delati načrtno. Eden najbolj učinkovitih poselgov, ki to zagotavljajo, pa je prav komasacija.

Vzgojnovarstvena organizacija vse leto pripravlja in izvaja pestre in bogate vzgojne dejavnosti za predšolske otroke. Posebej pa te dejavnosti in aktivnosti zaživijo vsak leto v TEDNU OTROKA. V letosnjem TEDNU OTROKA — praznovanju najmlajših, pa je bilo v naši VVO namenjeno več aktivnosti, ki so se zvrstile od 3. do 10. oktobra in sicer za otroke, ki so vključeni na ustanovo, pa tudi za tiste, ki jim vrtec ni vsakdanji dom.

Ob 34-letnici tragične smrti v ZDA

O Lojzetu Adamiču

Naš rojak Lojze Adamič se je rodil 23. marca 1898 v vasi Blato pri Grosupljem. Bil je najstarejši sin od desetih otrok kmečke družine. Po naravi je bil bister, vendar svojeglav. V Ljubljani je obiskoval najprej višjo deško šolo (ljudska šola), potem pa poljansko gimnazijo (1910–1913). Priklicušči se je gibanju Preporod in bil zelo agilen, udeleževal se je demonstracij proti takratni Avstriji. Zaradi tega je bil izključen iz državnih šol. Ti in drugi dogodki so bili povod za pot v ZDA. Naselil se je pri New Yorku. Naslednje leto (1914) se je zaposlil pri upravi časopisa Gilas naroda. Med njegove literarne pravence štejemo črtico Stari cerkovnik in več prevodov iz angleščine v slovenščino. Leta 1917 si je pridobil ameriško državljanstvo. Leta 1921 je objavil prve prevode slovenskih pisateljev in svoje izvirne zgodbe v ameriških revijah. Njegova dela: Jugoslovanski pregovori (1923), Dinamit (1931), Smeh v džungli (1932) Kriza v Ameriki (izšla v Ljubljani 1932), Vrnitev v rodni kraj (1934), Boj (prav tako v istem letu, v njej popisuje mučenje komunistov v starji Jugoslaviji), Vnuki (1935), Zibelka življenja (1936), Hiša v Aantigu (1937), Moja Amerika (1938). Iz mnogih dežel (1940), Potovanje v dve smeri (1941), Kako ti je ime (1942), Moja rojstna dežela (1943) Narod narodov (1945), Večerja v Beli hiši (1946), Orel in korenine (1952).

Umrl je v čudnih okoliščinah 4. septembra 1951. leta, na svoji farmi v Milfordu v državi New Jersey, ZDA. Našli se ga ustreljenega. Lojze Adamič bo postal v spominu bodočim generacijam našega ljudstva kot človek, ki je težil za objektivno resnico. Ni se oziral zaradi tega na negotovanje bližnje in daljne okolice. Bil je to pošteni sin slovenskega ljudstva in zaračenih vseh vrlin mu pripada slava.

Avguštin Knafej

Novice iz vrtca